

Suvestinė redakcija nuo 2015-06-04

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2013, Nr. [49-2455](#), i. k. 1132330ISAK003D-332

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO
Į S A K Y M A S

**DĖL LIETUVOS KAIMO PLĖTROS 2007–2013 METŲ PROGRAMOS PRIEMONĖS
„ŽEMĖS ŪKIO PRODUKTŲ PERDIRBIMAS IR PRIDĖTINĖS VERTĖS
DIDINIMAS“ PIRMOSIOS VEIKLOS SRITIES „ŽEMĖS ŪKIO PRODUKTŲ
PERDIRBIMAS IR RINKODARA“ ĮGYVENDINIMO TAISYKLIŲ, TAIKOMŲ
2013 METAIS, PATVIRTINIMO**

2013 m. gegužės 8 d. Nr. 3D-332
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. rugsėjo 15 d. nutarimu Nr. 1120 (Žin., 1998, Nr. [83-2327](#); 2010, Nr. [125-6405](#)), 8 ir 9.2 punktais, atsižvelgdamas į 2005 m. rugsėjo 20 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1698/2005 dėl Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) paramos kaimo plėtrai (OL 2005 L 277, p. 1) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2011 m. gruodžio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1312/2011 (OL 2011 L 339, p. 1), ir į 2006 m. gruodžio 15 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 1974/2006, nustatančio išsamias Tarybos reglamento (EB) Nr. 1698/2005 dėl Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) paramos kaimo plėtrai taikymo taisykles (OL 2006 L 368, p. 15), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2013 m. balandžio 12 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 335/2013 (OL 2013 L 105, p. 1), nuostatas ir siekdamas efektyviai panaudoti EŽŪFKP lėšas,

t v i r t i n u Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės „Žemės ūkio produktų perdirbimas ir pridėtinės vertės didinimas“ pirmosios veiklos srities „Žemės ūkio produktų perdirbimas ir rinkodara“ įgyvendinimo taisykles, taikomas 2013 metais (pridedama).

ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

VIGILIJUS JUKNA

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2013 m. gegužės 8 d. įsakymu Nr. 3D-332

**LIETUVOS KAIMO PLĖTROS 2007–2013 METŲ PROGRAMOS PRIEMONĖS
„ŽEMĖS ŪKIO PRODUKTŲ PERDIRBIMAS IR PRIDĖTINĖS VERTĖS
DIDINIMAS“ PIRMOSIOS VEIKLOS SRITIES „ŽEMĖS ŪKIO PRODUKTŲ
PERDIRBIMAS IR RINKODARA“ ĮGYVENDINIMO TAISYKLĖS, TAIKOMOS
2013 METAIS**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės „Žemės ūkio produktų perdirbimas ir pridėtinės vertės didinimas“ pirmosios veiklos srities „Žemės ūkio produktų perdirbimas ir rinkodara“ įgyvendinimo taisyklės, taikomos 2013 metais (toliau – Taisyklės), parengtos vadovaujantis 2005 m. rugsėjo 20 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1698/2005 dėl Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) paramos kaimo plėtrai (OL 2005 L 277, p. 1), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1310/2013 (OL 2013 L 47, p. 865), 2006 m. gruodžio 15 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1974/2006, nustatančiu išsamias Tarybos reglamento (EB) Nr. 1698/2005 dėl Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) paramos kaimo plėtrai taikymo taisykles (OL 2006 L 368, p. 15), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2013 m. balandžio 12 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 335/2013 (OL 2013 L 105, p. 1), Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. vasario 13 d. nutarimu Nr. 189 „Dėl valstybės institucijų ir įstaigų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai priemonių įgyvendinimą, paskyrimo“, Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 m. programa, patvirtinta 2007 m. spalio 19 d. Komisijos sprendimu Nr. C (2007) 5076, su paskutiniais pakeitimais, patvirtintais 2009 m. gruodžio 14 d. Komisijos sprendimu Nr. C (2009) 10216 (toliau – Programa), atsižvelgiant į Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos administravimo taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2007 m. balandžio 6 d. įsakymu Nr. 3D-153 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Administravimo taisyklės) ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos reguliavimo sričiai priskirtų institucijų ir įstaigų teikiamų paslaugų informacinės sistemos nuostatus, patvirtintus Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2012 m. spalio 2 d. įsakymu Nr. 3D-774 „Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos reguliavimo sričiai priskirtų institucijų ir įstaigų teikiamų paslaugų informacinės sistemos nuostatų patvirtinimo.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-424](#), 2015-06-03, paskelbta TAR 2015-06-03, i. k. 2015-08823

II. SUTRUMPINIMAI IR SĄVOKOS

2. Taisyklėse vartojami sutrumpinimai:

Ministerija – Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija.

Agentūra – Nacionalinė mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos.

BPD – Lietuvos 2004–2006 metų bendrojo programavimo dokumentas.

EŽŪFKP – Europos žemės ūkio fondas kaimo plėtrai.

3. Taisyklėse vartojamos sąvokos:

Bendrosios išlaidos – atlyginimas architektams, inžinieriams ir konsultantams, konsultuojantiems techniniais, ekonominiais ir organizaciniais projekto rengimo ir įgyvendinimo klausimais, kai tokios paslaugos nėra tęstinė ar periodinė veikla, susijusi su asmens įprastine veikla ir išlaidomis, taip pat statinio projekto (įskaitant ekspertizę) rengimo išlaidos, projekto techninio tyrimo, patentų ir licencijų įsigijimo išlaidos.

Didžiausiasis įkainis – Tinkamų finansuoti išlaidų pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės didžiausiųjų įkainių nustatymo metodikoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2007 m. liepos 11 d. įsakymu Nr. 3D-330 (Žin., 2007, Nr. [78-3158](#); Nr. [103-4234](#); 2008, Nr. [122-4638](#)), nustatytas įkainis, pagal kurį apskaičiuojama didžiausia mokėtina paramos suma. Didžiausiasis įkainis nustatomas litais be pridėtinės vertės mokesčio.

Finansinis tarpininkas – juridinis asmuo, atrinktas finansų inžinerijos fondo valdytojo pagal nustatytus kriterijus, dalyvaujantis įgyvendinant finansų inžinerijos projektą.

Finansų inžinerijos fondo valdytojas (toliau – fondo valdytojas) – finansų inžinerijos priemonę valdanti ir administruojanti finansų įstaiga, su kuria pasirašoma finansavimo sutartis ir kuriai pervedamos lėšos kuriant fondą.

Projektas – visuma dokumentų, kuriuose nurodomi verslo plane (projekto apraše) numatyti veiksmai, pagrįsti paramos paraiškoje, jos prieduose ir tam tikrose duomenų bazėse esama informacija ir pinigų suma numatytiems projekto tikslams pasiekti.

Projekto kontrolės laikotarpis – penkerių metų laikotarpis nuo paramos sutarties pasirašymo dienos, per kurį tikrinama, kaip paramos gavėjas laikosi projekte ir paramos sutartyje numatytų įsipareigojimų.

Žemės ir maisto ūkio inovacija (toliau – inovacija) – nauja technologija, idėja, metodas naujiems žemės ir maisto ūkio procesams, technologijoms, techninėms priemonėms, žaliavoms ir produktams kurti arba esamiems tobulinti.

Žemės ūkio ministerijos informacinė sistema (toliau – ŽŪMIS) – prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos reguliavimo srities priskirtų institucijų ir įstaigų teikiamų paslaugų informacinė sistema.

Žemės ūkio produktai – augalininkystės, gyvulininkystės, paukštininkystės, žvėrininkystės, bitininkystės, žuvininkystės produktai, užaugintos miško uogos, vaistažolės, grybai ir iš jų gauti pirminio perdirbimo produktai, skirti vartoti arba tolesnei maisto produktų ar ne maisto produktų gamybai.

Žemės ūkio produktų apdirbimas – žemės ūkio produktų tvarkymas nekeičiant jų pirminės fizinės ar cheminės sudėties.

Žemės ūkio produktų perdirbimas – veikla, kurios metu pakeičiama žemės ūkio produktų pirminė fizinė ir (ar) cheminė sudėtis.

Žemės ūkio produktų rinkodara – žemės ūkio produktų supirkimas, surinkimas, apdirbimas, prekinis paruošimas realizacijai, sandėliavimas, etikečių klijavimas, realizavimas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-424](#), 2015-06-03, paskelbta TAR 2015-06-03, i. k. 2015-08823

4. Kitos šiose Taisyklėse vartojamos sąvokos apibrėžtos Programoje, Administravimo taisyklėse ir kituose teisės aktuose.

III. PRIEMONĖS TIKSLAI

5. Bendrasis tikslas – didinti žemės ūkio ir maisto sektorių konkurencingumą, modernizuojant žemės ir maisto ūkio produktų perdirbimo įmones, užtikrinant technologijų ir inovacijų diegimą, didesnės pridėtinės vertės produktų gamybą, gerinant produktų kokybę ir rinkodarą.

6. Specialieji tikslai:

6.1. modernizuoti žemės ūkio produktų perdirbimo įmones;

6.2. kurti inovatyvius produktus, diegti inovatyvias technologijas;

6.3. gerinti produktų kokybę ir didinti pridėtinę vertę;

6.4. gerinti arba racionalizuoti rinkodaros procesus;

7. Veiklos tikslas – remti žemės ūkio produktų perdirbimo ir rinkodaros įmones.

IV. PRIEMONĖS ĮGYVENDINIMO BŪDAI, REMIAMA IR NEREMIAMA VEIKLA

8. Programos priemonės „Žemės ūkio produktų perdirbimas ir pridėtinės vertės didinimas“ pirmosios veiklos sritys „Žemės ūkio produktų perdirbimas ir rinkodara“ įgyvendinimo būdai:

8.1. pareiškėjas teikia paramos paraišką gauti tik investicinę paramą;

8.2. pareiškėjas teikia paramos paraišką gauti tik paskolą;

8.3. pareiškėjas teikia paramos paraišką gauti investicinę paramą ir paskolą.

9. Pagal priemonės pirmąją veiklos sritį:

9.1. nuo 2013 m. gegužės 13 d. iki 2013 m. liepos 26 d. priimtas paraiškas remiama:

9.1.1. vaisių, uogų, daržovių bei grybų perdirbimas ir (ar) rinkodara, perdirbimo procese susidariusių atliekų perdirbimas;

9.1.2. mėsos perdirbimas ir (ar) rinkodara;

9.1.3. pieno perdirbimas ir (ar) rinkodara, pieno perdirbimo procese susidariusių atliekų perdirbimas;

9.1.4. kitų Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo I priede išvardytų produktų perdirbimas ir (ar) rinkodara;

9.2. nuo 2013 m. rugsėjo 16 d. iki 2013 m. rugsėjo 30 d. priimtas paraiškas remiama: vaisių, uogų, daržovių bei grybų perdirbimas ir (ar) rinkodara, perdirbimo procese susidariusių atliekų perdirbimas;

9.3. nuo 2013 m. lapkričio 25 d. iki 2014 m. vasario 15 d. priimtas paraiškas remiamas perdirbimo procese susidariusių trečiosios kategorijos šalutinių gyvūninių produktų perdirbimas.

Papildyta punktu:

Nr. [3D-787](#), 2013-11-21, Žin., 2013, Nr. 120-6086 (2013-11-23), i. k. 1132330ISAK003D-787

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-77](#), 2014-02-04, paskelbta TAR 2014-02-04, i. k. 2014-00979

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-610](#), 2013-09-04, Žin., 2013, Nr. 94-4706 (2013-09-05), i. k. 1132330ISAK003D-610

10. Pagal priemonės pirmąją veiklos sritį nuo 2013 metų neremiama veikla:

10.1. kitų augalininkystės šakų produkcijos perdirbimas ir (ar) rinkodara, atliekų perdirbimas;

10.2. perdirbimo procese susidariusių trečios kategorijos šalutinių gyvūninių produktų perdirbimas;

11. Pagal priemonės pirmąją veiklos sritį numatyti prioritetiniai sektoriai:

11.1. vaisių, uogų, daržovių ir grybų perdirbimas ir (ar) rinkodara, atliekų perdirbimas;

11.2. mėsos perdirbimas ir (ar) rinkodara;

11.3. pieno perdirbimas ir (ar) rinkodara, pieno perdirbimo procese susidariusių atliekų perdirbimas .

11.4. kitų Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo I priede išvardytų produktų perdirbimas ir (ar) rinkodara.

12. Pareiškėjas per vieną paramos paraiškų rinkimo etapą gali pateikti vieną projektą pagal vieną prioritetinį sektorių.

13. Pareiškėjas, paramos gavėjas projekto įgyvendinimo laikotarpiu tuo pačiu metu negali dalyvauti kitose investicinėse Programos priemonėse (netaikoma pareiškėjams, dalyvaujantiems Programos priemonėje „Žemės ūkio valdų modernizavimas“).

V. PRIEMONĖS VEIKLOS SRITIES ĮGYVENDINIMO LĖŠOS, PARAMOS IR PASKOLOS DYDŽIAI, PASKOLOS TRUKMĖ

14. Lėšos priemonės veiklos sričiai įgyvendinti skiriamos iš EŽŪFKP ir bendrojo finansavimo lėšų, numatytų valstybės biudžete.

15. Pakartotinai investicinės paramos galima kreiptis tik įgyvendinus ankstesnįjį KPP lėšomis finansuojamą investicinį projektą, t. y. ne anksčiau, kaip pateikus paskutinį mokėjimo prašymą ir galutinę projekto įgyvendinimo ataskaitą (netaikoma pareiškėjams, dalyvaujantiems Programos priemonėje „Žemės ūkio valdų modernizavimas“).

16. Didžiausioji paramos suma vienam paramos gavėjui:

16.1. nuo 2013 m. gegužės 13 d. iki 2013 m. liepos 26 d. priimtoms paraiškoms:

16.1.1. labai mažoms ir mažoms vaisių, uogų, daržovių bei grybų perdirbimo ir (ar) rinkodaros, perdirbimo procese susidariusių atliekų perdirbimo įmonėms – iki 200 000 Eur (dviejų šimtų tūkstančių eurų) arba iki 868 860 Eur (aštuonių šimtų šešiasdešimt aštuonių tūkstančių aštuonių šimtų šešiasdešimties eurų), kai pareiškėjas yra pripažintas žemės ūkio kooperatyvas, vykdomas vaisių, uogų, daržovių bei grybų perdirbimą ir (ar) rinkodarą. 2007–2013 metų laikotarpiu didžiausioji paramos suma šiems paramos gavėjams – 2 000 000 Eur (du milijonai eurų);

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-668](#), 2014-09-25, paskelbta TAR 2014-09-26, i. k. 2014-13036

16.1.2. labai mažoms ir mažoms mėsos perdirbimo ir (ar) rinkodaros, pieno perdirbimo ir (ar) rinkodaros, pieno perdirbimo procese susidariusių atliekų perdirbimo ir kitų Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo I priede išvardytų produktų perdirbimo ir (ar) rinkodaros įmonėms – iki 115 848 Eur (vieno šimto penkiolikos tūkstančių aštuonių šimtų keturiasdešimt aštuonių eurų). 2007–2013 metų laikotarpiu didžiausioji paramos suma šiems paramos gavėjams – 2 000 000 Eur (du milijonai eurų);

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-668](#), 2014-09-25, paskelbta TAR 2014-09-26, i. k. 2014-13036

16.1.3. vidutinėms ir 23.2 papunktyje nurodytoms vaisių, uogų, daržovių bei grybų perdirbimo ir (ar) rinkodaros, perdirbimo procese susidariusių atliekų perdirbimo įmonėms – iki 200 000 Eur (dviejų šimtų tūkstančių eurų) arba iki 868 860 Eur (aštuonių šimtų šešiasdešimt aštuonių tūkstančių aštuonių šimtų šešiasdešimt eurų), kai pareiškėjas yra pripažintas žemės ūkio kooperatyvas, vykdomas vaisių, uogų, daržovių bei grybų perdirbimą ir (ar) rinkodarą. 2007–2013 metų laikotarpiu didžiausia paramos suma šiems paramos gavėjams – 4 000 000 Eur (keturi milijonai eurų);

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-668](#), 2014-09-25, paskelbta TAR 2014-09-26, i. k. 2014-13036

16.1.4. vidutinėms ir 23.2 papunktyje nurodytoms mėsos perdirbimo ir (ar) rinkodaros, pieno perdirbimo ir (ar) rinkodaros, pieno perdirbimo procese susidariusių atliekų perdirbimo ir kitų Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo I priede išvardytų produktų perdirbimo ir (ar) rinkodaros įmonėms – iki 115 848 Eur (vieno šimto penkiolikos tūkstančių aštuonių šimtų keturiasdešimt aštuonių eurų). 2007–2013 metų laikotarpiu didžiausia paramos suma šiems paramos gavėjams – 4 000 000 Eur (keturi milijonai eurų);

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-668](#), 2014-09-25, paskelbta TAR 2014-09-26, i. k. 2014-13036

16.2. nuo 2013 m. rugsėjo 16 d. iki 2013 m. rugsėjo 30 d. priimtoms paraiškoms: iki 868 860 Eur (aštuonių šimtų šešiasdešimt aštuonių tūkstančių aštuonių šimtų šešiasdešimties eurų). Didžiausioji paramos suma 2007–2013 metų laikotarpiu labai mažoms ir mažoms vaisių, uogų, daržovių bei grybų perdirbimo ir (ar) rinkodaros, perdirbimo procese susidariusių atliekų perdirbimo įmonėms ir žemės ūkio kooperatyvams iki 2 000 000 Eur (dviejų milijonų eurų); vidutinėms ir 23.2 papunktyje nurodytoms, vaisių, uogų, daržovių bei grybų perdirbimo ir (ar) rinkodaros, perdirbimo procese susidariusių atliekų perdirbimo įmonėms bei žemės ūkio kooperatyvams iki 4 000 000 Eur (keturi milijonų eurų).

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-668](#), 2014-09-25, paskelbta TAR 2014-09-26, i. k. 2014-13036

16.3. nuo 2013 m. lapkričio 25 d. iki 2014 m. vasario 15 d. priimtoms paraiškoms: iki žemės ūkio ministro 2013 m. gegužės 6 d. įsakyme Nr. 3D-328 „Dėl Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai ir bendrojo finansavimo paramos lėšų, skirtų 2013 metų įsipareigojimams pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemones, veiklos sritis ir sektorius, paskirstymo sąrašo patvirtinimo“ nurodyto priemonės veiklos sričiai skirtų lėšų dydžio. Didžiausioji paramos suma 2007–2013 metų laikotarpiu labai mažoms ir mažoms perdirbimo procese susidariusių trečiosios kategorijos šalutinių gyvūninių produktų perdirbimo įmonėms iki 2 000 000 Eur (dviejų milijonų eurų), vidutinėms ir 23.2 punkte nurodytoms perdirbimo procese susidariusių trečiosios kategorijos šalutinių gyvūninių produktų perdirbimo įmonėms iki 7 819 741 Eur (septynių milijonų aštuonių šimtų devyniolikos tūkstančių septynių šimtų keturiasdešimt vieno euro).

Papildyta punktu:

Nr. [3D-787](#), 2013-11-21, Žin., 2013, Nr. 120-6086 (2013-11-23), i. k. 1132330ISAK003D-787

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-77](#), 2014-02-04, paskelbta TAR 2014-02-04, i. k. 2014-00979

Nr. [3D-668](#), 2014-09-25, paskelbta TAR 2014-09-26, i. k. 2014-13036

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-610](#), 2013-09-04, Žin., 2013, Nr. 94-4706 (2013-09-05), i. k. 1132330ISAK003D-610

17. Nustatant labai mažos įmonės, mažos įmonės arba vidutinės įmonės statusą, kooperatinėms bendrovėms (kooperatyvams), pripažintoms žemės ūkio kooperatinėmis bendrovėmis (kooperatyvais), kurios planuoja užsiimti arba užsiima žemės ūkio produktų perdirbimu ir (ar) rinkodara iki paramos paraiškos pateikimo trumpiau nei dvejus metus, bus imami jų antrųjų ir vėlesnių veiklos metų (po investicijų įvykdymo) prognozuojamo darbuotojų skaičiaus bei partnerių ir (ar) narių, užsiimsiančių joje nuolatine veikla ir gausiančių iš jos finansinės naudos, ir prognozuojamos veiklos rezultatų (iš jų metinės apyvartos ir metinio balanso) ataskaitos duomenys. Įmonės statusas nustatomas pagal Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaraciją, patvirtintą Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2008 m. kovo 26 d. įsakymu Nr. 4-119 (Žin., 2008, Nr. [36-1298](#); 2010, Nr. [51-2534](#)).

18. Finansuojama iki 40 proc. tinkamų finansuoti projekto išlaidų. Pareiškėjams, nurodytiems 23.2 punkte, paramos intensyvumas mažinamas per pusę.

19. Įmonėms partnerėms ir (arba) susijusioms įmonėms didžiausia bendra paramos suma negali viršyti vienam paramos gavėjui Taisyklių 16 punkte 2007–2013 metų laikotarpiu nustatytos didžiausios paramos sumos. Jei viena iš partnerių ir (arba) susijusių įmonių panaudoja visą galimą 2007–2013 metais gauti paramos sumą, kitos įmonės praranda teisę gauti paramą.

20. Jei pareiškėjas naudojasi kredito įstaigų išduotais kreditais projektui, kuriam prašoma paramos, pareiškėjui gali būti kompensuota dalis kredito įstaigai sumokėtų palūkanų ir (arba) dalis garantinio užmokesčio, jeigu didžiausia paramos suma ir intensyvumas vienam projektui ir jo tinkamoms finansuoti išlaidoms neviršija nustatytų dydžių. Tuo atveju tinkamomis finansuoti išlaidomis laikomos su projekto įgyvendinimu susijusios išlaidos, padarytos po prašymo kompensuoti dalį palūkanų ir (ar) dalį garantinio užmokesčio UAB Žemės ūkio paskolų garantijų fondui pateikimo dienos.

21. Paskolos dydis, trukmė ir paramos intensyvumas, kai paramos paraiška teikiama pagal Taisyklių 8.2 ir 8.3 punktus:

21.1. teikiant paramos paraišką gauti paskolą be investicinės paramos (pagal Taisyklių 8.2 punktą):

21.1.1. paramos intensyvumas, apskaičiuotas kaip Bendrasis subsidijos ekvivalentas (toliau – BSE), negali viršyti Taisyklių 19 punkte nustatytų didžiausių leistinų paramos intensyvumo dydžių vienam projektui. Paramos dydis – BSE apskaičiuojamas visam

lengvatinės paskolos laikotarpiui atsižvelgiant į 2007–2013 m. nacionalinės regioninės pagalbos teikimo gairių (2006/C 54/08) (OL 2006 C 54, p. 13) 41 punktą ir Komisijos komunikato dėl orientacinių ir diskonto normų nustatymo metodo pakeitimo (OL 2008 C 14, p. 6) nuostatas (BSE (proc.), dauginant paskolos diskontuotą dydį, kuris apskaičiuojamas atsižvelgiant į laikotarpį, kuriam suteikiama paskola atliekant skaičiavimus, paskolos grąžinimas paskirstomas lygiomis dalimis), ir diskonto normą (diskonto norma = bazinė palūkanų norma (eurais) + 100 bazinių punktų), paramos dalį (paramos dalis = orientacinė palūkanų norma – faktinė palūkanų norma) ir tinkamų finansuoti išlaidų, kurioms finansuoti suteikiama paskola, dalį (tinkamų finansuoti išlaidų, kurioms finansuoti suteikiama paskola, dalis = paskolos suma/tinkamų finansuoti išlaidų vertė). BSE suminė vertė (eurais) nustatoma dauginant tinkamų finansuoti išlaidų vertę ir BSE (proc.);

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-668](#), 2014-09-25, paskelbta TAR 2014-09-26, i. k. 2014-13036

21.1.2. didžiausia paskolos suma – iki 4 000 000 Eur (keturių milijonų eurų);

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-668](#), 2014-09-25, paskelbta TAR 2014-09-26, i. k. 2014-13036

21.1.3. BSE suminė vertė vienam paramos gavėjui negali viršyti Taisyklių 16 punkte nustatytos didžiausios paramos sumos vienam projektui ir didžiausios paramos sumos 2007–2013 metų laikotarpiui;

21.1.4. paskolos trukmė – iki 7 metų;

21.2. teikiant paramos paraišką gauti paskolą kartu su investicine parama (pagal Taisyklių 8.3 punktą):

21.2.1. paramos intensyvumas, įskaitant BSE, negali viršyti Taisyklių 18 punkte nustatytą didžiausių leistinų paramos intensyvumo dydžių vienam projektui;

21.2.2. didžiausia paskolos suma – iki 4 000 000 Eur (keturių milijonų eurų);

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-668](#), 2014-09-25, paskelbta TAR 2014-09-26, i. k. 2014-13036

21.2.3. paramos suma, įskaitant BSE suminę vertę, vienam paramos gavėjui negali viršyti Taisyklių 16 punkte nustatytos didžiausios paramos sumos vienam projektui ir didžiausios paramos sumos 2007–2013 metų laikotarpiui;

21.2.4. paskolos trukmė – iki 7 metų;

21.3. paskolos gali būti teikiamos eurais. Paramos gavėjas be rašytinio Agentūros sutikimo negali keisti paskolos dydžio ir trukmės.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-668](#), 2014-09-25, paskelbta TAR 2014-09-26, i. k. 2014-13036

22. Suteikiamos paramos dydis skaičiuojamas atsižvelgiant į tinkamas finansuoti projekto išlaidas.

VI. GALIMI PAREIŠKĖJAI

23. Pagal priemonės pirmąją veiklos sritį paramos gali kreiptis:

23.1. labai mažos įmonės, mažos įmonės ir vidutinės įmonės, perdirbančios žemės ūkio produktus ir (ar) užsiimančios žemės ūkio produktų rinkodara ne trumpiau kaip 2 finansinius metus iki paramos paraiškos pateikimo;

23.2. įmonės, turinčios mažiau kaip 750 darbuotojų arba kurių metinė apyvarta yra mažesnė kaip 200 000 000 Eur (du šimtai milijonų eurų), perdirbančios žemės ūkio produktus ir (ar) užsiimančios žemės ūkio produktų rinkodara ne trumpiau kaip 2 metus iki paramos paraiškos pateikimo. Šiems pareiškėjams 18 punkte nurodytas paramos intensyvumas mažinamas per pusę;

Punkto pakeitimai:

23.3. kooperatyvai, kurie iki paramos paraiškos pateikimo yra pripažinti žemės ūkio kooperatyvais ir atitinka labai mažoms, mažoms ir vidutinėms įmonėms keliamus reikalavimus.

24. Kooperatyvo partneris (kooperatyvo narys – fizinis arba juridinis asmuo), kurio kapitalo (pajų vertės) dalis arba balsavimo teisės dalis kooperatyve yra mažesnė kaip 25 proc. viso kapitalo (pajų vertės) arba visų balsavimo teisių, prilygsta vienam darbuotojui tik tuo atveju, kai pagal kooperatyvo įstatus kooperatyvo narių susirinkimas nėra pakeistas narių renkamų atstovų susirinkimu.

VII. NETINKAMI PAREIŠKĖJAI

25. Pareiškėjui parama negali būti suteikiama, jei:

25.1. pareiškėjas bankrutuojanti įmonė arba ji likviduojama;

25.2. paramos paraiškoje arba pridedamuose dokumentuose ar pagal Agentūros paklausimą pateiktuose dokumentuose Agentūrai pateikė neteisingą informaciją;

25.3. yra priimtas galutinis sprendimas dėl:

25.3.1. pareiškėjo kitos sutarties dėl paramos skyrimo iš ES ir (arba) Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų pažeidimo. Tokiu atveju pareiškėjas neturi teisės pretenduoti į paramą vienerius metus nuo galutinio sprendimo priėmimo;

25.3.2. paramos mokėjimo nutraukimo dėl padaryto pažeidimo. Tokiu atveju pareiškėjas neturi teisės pretenduoti į paramą vienerius metus nuo galutinio sprendimo priėmimo;

25.3.3. pareiškėjo įvykdytos nusikalstamos veikos ar administracinio teisės pažeidimo, susijusio (-s) su parama. Tokiu atveju pareiškėjas neturi teisės pretenduoti į paramą du metus nuo galutinio sprendimo priėmimo;

25.4. siekdamas palankaus sprendimo bandė daryti įtaką Agentūrai arba Ministerijai.

VIII. TINKAMUMO KRITERIJAI PARAMAI GAUTI

26. Tinkamumo kriterijai paramai gauti yra šie:

26.1. paraišką teikia subjektas, įvardytas galimu pareiškėju šių Taisyklių VI skyriuje ir neatitinkantis Taisyklių 25 punkte numatytų atvejų;

26.2. projektas atitinka šių Taisyklių III skyriuje nurodytus tikslus;

26.3. projekto veikla ir išlaidos yra susijusios su remiama priemonės veikla, nurodyta šių Taisyklių IV skyriuje;

26.4. pareiškėjas užtikrina, kad išlaidos, kurioms finansuoti prašoma paramos, nebuvo, nėra ir nebus finansuojamos iš kitų nacionalinių programų ir ES fondų;

26.5. pareiškėjas užtikrina tinkamą projekto finansavimo šaltinį – skolintas lėšas, paramos lėšas, iš veiklos gautinas lėšas – kuris turi būti pagrįstas verslo plano finansinių ataskaitų duomenimis. Skolintos lėšos pagrindžiamos kartu su paramos paraiška pateiktais paskolos suteikimo galimybės patvirtinimo dokumentais, o iki mokėjimo prašymo pateikimo, paramos gavėjas turi pateikti pasirašytą paskolos sutartį arba raštu patvirtinti, kad atitinkamą projekto dalį įgyvendins nuosavomis lėšomis. Projektui finansuoti skolintos lėšos negali sudaryti daugiau kaip 90 proc. projekto vertės. Agentūra neatsako už kreditoriaus turimų lėšų patikimumą, realumą, prievolių vykdymą Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka ir už kreditoriaus ir paskolos gavėjo įsipareigojimų vykdymą;

26.6. pareiškėjas neturi įsiskolinimų Lietuvos Respublikos valstybės biudžetui ir Valstybinio socialinio draudimo fondui (atitiktis šiam kriterijui gali būti tikslinama paramos paraiškos vertinimo metu);

26.7. pareiškėjas tvarko buhalterinę apskaitą pagal Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytus reikalavimus (sudaromas balansas, pelno (nuostolių) ir pinigų srautų ataskaitos

arba ūkinės veiklos pradžios balansas). Pareiškėjas laikomas atitinkančiu šį tinkamumo kriterijų, jei pateikia Agentūrai finansinės atskaitomybės dokumentus už praėjusius ir ataskaitinius finansinius metus (naujai įregistruoti žemės ūkio kooperatyvai teikia ūkinės veiklos pradžios balansą). Jeigu pareiškėjas yra įmonė, kuri pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus privalo atlikti auditą, jis turi pateikti audituotas finansines ataskaitas ir ataskaitinių ir praėjusių ataskaitinių finansinių metų audito išvadas;

26.8. pareiškėjas įsipareigoja apdrausti turtą, kuriam įsigyti ar sukurti bus panaudota parama, ne trumpesniam kaip 5 metų laikotarpiui nuo paramos sutarties pasirašymo (didžiausiu turto atkuriamosios vertės draudimu nuo visų galimų rizikos atvejų (išskyrus vagystę) projekto įgyvendinimo laikotarpiui, o įgyvendinus projektą – likutinei vertei, atsižvelgiant į atitinkamos rūšies turto naudojimo laiką ir taikomas turto nusidėvėjimo normas). Reikalavimas gali būti netaikomas, jei pareiškėjas įrodo, kad apdrausti paramos lėšomis įgytą ar sukurtą turtą nėra galimybių, ir kartu su mokėjimo prašymu pateikia bent tris šio fakto patvirtinimo oficialius skirtingų draudimo įmonių atsisakymo suteikti draudimo paslaugas raštus;

26.9. pareiškėjas be rašytinio Agentūros sutikimo įsipareigoja nekeisti projekto įgyvendinimo vietos ir sąlygų (vykdyti verslo plane numatytą žemės ūkio produktų perdirbimo ir (arba) rinkodaros veiklą), neparduoti ir kitaip neperleisti kitam asmeniui už paramos lėšas įgyto turto mažiausiai penkerius metus nuo paramos sutarties pasirašymo datos;

26.10. nekilnojamas turtas, į kurį investuojama, pareiškėjo valdomas teisėtais pagrindais:

26.10.1. žemė, įskaitant žemę po pastatais ir (arba) statiniais, priklauso pareiškėjui nuosavybės teise arba yra jo nuomojama, arba kitaip Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka įrodomas teisėtas naudojimasis ja ne trumpiau kaip dešimt metų nuo paramos sutarties pasirašymo dienos. Žemės nuomos ar kito teisėto naudojimosi ja sutartis nekilnojamojo turto registre turi būti įregistruota iki paramos sutarties pasirašymo;

26.10.2. naujai statomi ir (arba) rekonstruojami pastatai ir (arba) patalpos priklauso pareiškėjui nuosavybės teise;

26.10.3. kai paramos prašoma įrangai, pastatai, kuriuose ši įranga bus sumontuota, turi būti pareiškėjo valdomi nuosavybės teise arba nuomojami, arba kitaip įstatymų nustatyta tvarka įrodomas teisėtas naudojimasis jais;

26.11. investicijos turi atitikti aplinkosaugos, gyvūnų gerovės, veterinarijos, higienos, sanitarijos, maisto kokybės reikalavimus (šis reikalavimas netaikomas, jei numatytos investicijos neturi įtakos minėtų reikalavimų laikymuisi);

26.12. jei projekte numatyti statybos (rekonstravimo) ir (ar) infrastruktūros įrengimo darbai, kartu su paramos paraiška pateikiamas statinio techninis projektas arba projektiniai pasiūlymai su statybos (rekonstravimo) vertės skaičiavimu. Statinio techninis projektas (pateikiamas statinio techninio projekto, bendroji, sklypo sutvarkymo (sklypo plano), architektūros, technologijos, statybos skaičiuojamosios kainos nustatymo dalys) ir statybą (rekonstravimą) leidžiantis dokumentas, išskyrus nesudėtingus statinius, turi būti pateikti iki pirmojo mokėjimo prašymo (Statybos techninis reglamentas STR 1.01.07:2010 „Nesudėtingi statiniai“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. rugsėjo 27 d. įsakymu Nr. D1-812. Statinių projektams, kurių sąmatinė vertė 144 810 Eur (vienas šimtas keturiasdešimt keturi tūkstančiai aštuoni šimtai dešimt eurų) ir daugiau, turi būti atlikta statinio techninio projekto statybos skaičiuojamosios kainos dalies ekspertizė, kaip nurodyta Statybos techniniame reglamente STR.1.06.03:2002 „Statinio projekto ekspertizė ir statinio ekspertizė“, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. balandžio 30 d. įsakymu Nr. 214. Ekspertizės išvada turi būti parengta įstaigos, turinčios teisę užsiimti šia veikla, ir gali būti pateikta kartu su pirmuoju mokėjimo prašymu. Jei projekte numatyta statyba ir (ar) rekonstravimas, bet jai paramos neprašoma, šie dokumentai neteikiami;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-668](#), 2014-09-25, paskelbta TAR 2014-09-26, i. k. 2014-13036

26.13. pareiškėjas įsipareigoja, kad investicijos atitiks ES darbo saugos reikalavimus;

26.14. pajamos iš žemės ūkio produktų perdirbimo ar rinkodaros 2 finansinius metus iki paramos paraiškos pateikimo sudaro ne mažiau kaip 50 proc. visų įmonės pajamų (netaikomas kooperatyvams, kurie iki paramos paraiškos pateikimo yra pripažinti žemės ūkio kooperatyvais);

26.15. parama teikiama žemės ūkio produktams (žaliava ir pagamintas produktas), kurie išvardyti Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo I priede, perdirbti ar rinkodarai, išskyrus žuvininkystės produktus, apynius ir cukrinius runkelius;

26.16. pareiškėjas įsipareigoja, kad investicijos nebus susijusios su mažmenine ir didmenine prekyba;

26.17. pareiškėjas įsipareigoja, kad projekte numatytos išlaidos nėra ir nebus finansuojamos iš kitų nacionalinių programų ir ES fondų;

26.18. investicijos turi gerinti bendrus juridinio asmens veiklos rezultatus;

26.19. pateiktame verslo plane pareiškėjas turi įrodyti, kad ūkio subjektas atitinka ekonominio gyvybingumo kriterijus, kaip nurodyta Ūkio subjektų, siekiančių pasinaudoti parama pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės, ekonominio gyvybingumo nustatymo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2009 m. gegužės 15 d. įsakymu Nr. 3D-350 (Žin., 2009, Nr. [59-2335](#), 2010, Nr. 48-2364).

IX. TINKAMOS IR NETINKAMOS FINANSUOTI IŠLAIDOS

27. Projekto įgyvendinimo trukmė pagal 2013 metais pateiktas paramos paraiškas turi būti nurodyta paramos paraiškoje, verslo plane ir negali būti ilgesnė kaip iki 2015 m. rugsėjo 30 d. Galutinis mokėjimo prašymas turi būti pateiktas ne vėliau kaip iki 2015 m. rugsėjo 30 d.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-610](#), 2013-09-04, Žin., 2013, Nr. 94-4706 (2013-09-05), i. k. 1132330ISAK003D-610

Nr. [3D-424](#), 2015-06-03, paskelbta TAR 2015-06-03, i. k. 2015-08823

28. Projekte turi būti numatytos visos išlaidos, kurios yra susijusios su projekto įgyvendinimu. Perkamos prekės turi būti naujos, nenaudotos, atitinkančios Lietuvos Respublikos ir ES teisės aktų nustatytus reikalavimus. Paramos lėšomis bus finansuojamos tik tinkamos finansuoti ir projektui įgyvendinti būtinos išlaidos ir ne daugiau nei Taisyklių 16, 18 ir 21 punktuose numatytas paramos dydis ir intensyvumas. Tinkamos finansuoti išlaidos turi būti aiškiai išvardytos pagal išlaidų kategorijas, o ne pateikiamos bendra suma. Tinkamų finansuoti išlaidų sumai pagrįsti turi būti pateikiamas bent vienas komercinis pasiūlymas.

29. Tinkamomis finansuoti pripažįstamos išlaidos:

29.1. būtinos projektui vykdyti ir numatytos paramos sutartyje;

29.2. pareiškėjo padarytos įgyvendinant projektą po paramos paraiškos pateikimo dienos. Išlaidos nefinansuojamos, jeigu parama projektui neskiriama arba išlaidos nėra nurodytos tinkamų finansuoti išlaidų sąraše, arba jei jos padarytos nesilaikant pirkimo procedūrų, nurodytų Administravimo taisyklėse.

29.3. bendrosios išlaidos, kurios yra tiesiogiai susijusios su projekto parengimu ir administravimu ir kurios yra patirtos ne anksčiau kaip prieš 2 metus iki paramos paraiškos pateikimo dienos. Jei parama projektui neskiriama arba pirkimai atlikti nesilaikant pirkimo procedūrų, nurodytų Administravimo taisyklėse, išlaidos nefinansuojamos;

29.4. faktiškai padarytos ir užregistruotos paramos gavėjo apskaitoje išlaidos, pagrįstos dokumentų originalais arba teisės aktų nustatyta tvarka patvirtintomis kopijomis;

29.5. prekių, paslaugų, darbų pirkimai atlikti, vadovaujantis Administravimo taisyklėse nustatyta tvarka;

29.6. išlaidos patiriamos neviršijant ministerijos nustatytų didžiausių įkainių.

30. Išlaidų kategorijos:

30.1. projekto reikmėms skirtų pastatų ir (arba) statinių statyba, rekonstravimas,

statybinių medžiagų įsigijimas (išskyrus naujų mėsos perdirbimo įmonių bei skerdyklų statybą);

30.2. naujų įrenginių ir mechanizmų, technikos, kompiuterinės įrangos, įskaitant programinę įrangą, skirtą projekto reikmėms, įsigijimas (išperkamąja nuoma įsigyjamas turtas turi tapti paramos gavėjo nuosavybe iki projekto įgyvendinimo pabaigos). Specialių produktų transportavimo priemonių įsigijimas turi būti pagrįstas esamomis (kai pareiškėjas yra pripažintas žemės ūkio kooperatyvas – tiek kooperatyvo, tiek ir (arba) kooperatyvo pajininkų) žemės ūkio produkcijos perdirbimo ir (ar) rinkodaros apimtimis ir negali viršyti 3 vnt.;

30.3. bendrosios išlaidos. Finansuojama bendrųjų išlaidų dalis gali sudaryti iki 10 proc. visų tinkamų finansuoti išlaidų (iki 5 proc. tinkamų finansuoti projekto išlaidų gali būti skirta verslo planui parengti ir konsultuotis projekto įgyvendinimo klausimais);

30.4. projekto viešinimo išlaidos. Projekto viešinimo išlaidos atliekamos vadovaujantis Informavimo apie Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programą ir suteiktos paramos viešinimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2007 m. balandžio 26 d. įsakymu Nr. 3D-191 (Žin., 2007, Nr. [48-1868](#)).

31. Detalus tinkamų finansuoti išlaidų sąrašas:

31.1. vaisių, uogų, daržovių ir grybų perdirbimo ir (ar) rinkodaros, atliekų perdirbimo sektoriuje:

31.1.1. statyba ir rekonstravimas:

31.1.1.1. gamybinių pastatų ir patalpų;

31.1.1.2. nutekamųjų vandenų valymo sistemų;

31.1.2. naujos statybinės medžiagos;

31.1.3. įranga (nauji įrenginiai ir mechanizmai, technika):

31.1.3.1. rūšiavimo ir pakavimo;

31.1.3.2. plovimo;

31.1.3.3. šaldymo;

31.1.3.4. perdirbimo;

31.1.3.5. speciali vaisių, uogų, daržovių, grybų ir jų produktų transportavimo (ne daugiau 3 vnt.);

31.1.3.6. laboratorinė – žaliavų, technologinio proceso ir produkcijos kokybės kontrolės;

31.1.3.7. susijusi su vykdoma veikla ar visu gamybos ciklu;

31.1.3.8. kompiuterinė ir programinė įranga;

31.1.4. paslaugų pirkimas:

31.1.4.1. bendrosios išlaidos;

31.1.4.2. viešinimo priemonės;

31.2. mėsos perdirbimo ir (ar) rinkodaros sektoriuje:

31.2.1. statyba ir rekonstravimas (parama nebus skiriama naujų mėsos perdirbimo gamybinių vienetų, skerdyklų statybai):

31.2.1.1. gamybinių pastatų ir patalpų;

31.2.1.2. atliekų ir nutekamųjų vandenų valymo sistemų;

31.2.2. naujos statybinės medžiagos;

31.2.3. įranga (nauji įrenginiai ir mechanizmai, technika):

31.2.3.1. mėsos perdirbimo;

31.2.3.2. nuotekų valymo;

31.2.3.3. rūšiavimo ir pakavimo;

31.2.3.4. šaldymo;

31.2.3.5. perdirbimo;

31.2.3.6. speciali gyvų gyvulių, mėsos, jos produktų transportavimo;

31.2.3.7. laboratorinė – žaliavų, technologinio proceso ir produkcijos kokybei patikrinti ir produkcijos kokybei kontroliuoti;

31.2.3.8. tiesiogiai susijusi su vykdoma veikla ar visu gamybos ciklu;

- 31.2.3.9. kompiuterinė ir programinė įranga;
- 31.2.4. paslaugų pirkimas:
 - 31.2.4.1. bendrosios išlaidos;
 - 31.2.4.2. viešinimo priemonės;
- 31.3. pieno perdirbimo ir (ar) rinkodaros, pieno perdirbimo procese susidariusių atliekų perdirbimo sektoriuje:
 - 31.3.1. statyba ir rekonstravimas:
 - 31.3.1.1. gamybinių pastatų ir patalpų;
 - 31.3.1.2. nutekamųjų vandenų valymo sistemų;
 - 31.3.2. naujos statybinės medžiagos;
 - 31.3.3. įranga (nauji įrenginiai ir mechanizmai, technika):
 - 31.3.3.1. perdirbimo;
 - 31.3.3.2. nuotekų valymo;
 - 31.3.3.3. rūšiavimo ir pakavimo;
 - 31.3.3.4. šaldymo;
 - 31.3.3.5. speciali pieno produktų transportavimo;
 - 31.3.3.6. laboratorinė – žaliavų, technologinio proceso ir produkcijos kokybei patikrinti ir produkcijos kokybei kontroliuoti;
 - 31.3.3.7. tiesiogiai susijusi su vykdoma veikla ar visu gamybos ciklu;
 - 31.3.3.8. kompiuterinė ir programinė įranga;
 - 31.3.4. paslaugų pirkimas:
 - 31.3.4.1. bendrosios išlaidos;
 - 31.3.4.2. viešinimo priemonės;
- 31.4. kitų Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo I priede išvardytų produktų perdirbimo ir (ar) rinkodaros sektoriuje:
 - 31.4.1. statyba ir rekonstravimas:
 - 31.4.1.1. gamybinių pastatų ir patalpų;
 - 31.4.1.2. nutekamųjų vandenų valymo sistemų;
 - 31.4.2. naujos statybinės medžiagos;
 - 31.4.3. įranga (nauji įrenginiai ir mechanizmai, technika):
 - 31.4.3.1. rūšiavimo ir pakavimo;
 - 31.4.3.2. plovimo;
 - 31.4.3.3. šaldymo;
 - 31.4.3.4. perdirbimo;
 - 31.4.3.5. speciali transportavimo (ne daugiau 3 vnt.);
 - 31.4.3.6. laboratorinė – žaliavų, technologinio proceso ir produkcijos kokybės kontrolės;
 - 31.4.3.7. tiesiogiai susijusi su vykdoma veikla ar visu gamybos ciklu;
 - 31.4.3.8. kompiuterinė ir programinė įranga;
 - 31.4.4. paslaugų pirkimas:
 - 31.4.4.1. bendrosios išlaidos;
 - 31.4.4.2. viešinimo priemonės;
- 31.5. perdirbimo procese susidariusių trečiosios kategorijos šalutinių gyvūninių produktų perdirbimo sektoriuje:
 - 31.5.1. statyba ir rekonstravimas:
 - 31.5.1.1. gamybinių pastatų ir patalpų;
 - 31.5.1.2. nutekamųjų vandenų valymo sistemų;
 - 31.5.2. naujos statybinės medžiagos;
 - 31.5.3. įranga (nauji įrenginiai ir mechanizmai, technika):
 - 31.5.3.1. šaldymo;
 - 31.5.3.2. perdirbimo;
 - 31.5.3.3. speciali gyvūninės kilmės atliekų ir produktų transportavimo;

- 31.5.3.4. laboratorinė – žaliavų, technologinio proceso ir produkcijos kokybei patikrinti ir produkcijos kokybei kontroliuoti;
- 31.5.3.5. susijusi su vykdoma veikla ar visu gamybos ciklu;
- 31.5.3.6. kompiuterinė ir programinė įranga;
- 31.5.4. paslaugų pirkimas:
- 31.5.4.1. bendrosios išlaidos;
- 31.5.4.2. viešinimo priemonės.

Papildyta punktu:

Nr. [3D-787](#), 2013-11-21, *Žin.*, 2013, Nr. 120-6086 (2013-11-23), i. k. 1132330ISAK003D-787

32. Netinkamos finansuoti išlaidos:

32.1. išlaidos, nesusijusios su projektu ir remiama veikla ir neįvardytos šių Taisyklių 30 punkte;

32.2. trumpalaikis turtas;

32.3. išlaidos ar jų dalis, patirtos perkant prekes, darbus ar paslaugas, nesilaikant pirkimo procedūrų, numatytų Administravimo taisyklėse (jei nenustatyti didžiausieji įkainiai);

32.4. išlaidos, viršijančios Ministerijos nustatytus didžiausiuosius įkainius. Jei pagal pateiktus komercinius pasiūlymus išlaidų vertė yra didesnė už nustatytus didžiausiuosius įkainius, finansuojama pagal nustatytus didžiausiuosius įkainius (ši nuostata netaikoma žemės ūkio paskirties statinių, statinių kaimo vietovėse ir kitų statinių statybos ir (arba) rekonstravimo finansavimo atveju, kai pareiškėjas arba paramos gavėjas gali vadovautis statinių didžiausiais įkainiais, arba Administravimo taisyklėse nustatyta pirkimų tvarka). Jei pagal pateiktus komercinius pasiūlymus išlaidų vertė yra mažesnė negu pagal nustatytus didžiausiuosius įkainius, finansuojama pagal pasiūlyme pateiktą kainą;

32.5. išlaidos, susijusios su nuomos sutartimi, pavyzdžiui, nuomos mokestis, palūkanų mokėjimo, netiesioginės išlaidos, draudimo įmokos;

32.6. kitos išlaidos, patirtos pažeidžiant teisės aktų reikalavimus;

32.7. turtas, kurio valdymo (naudojimo) teisė pareiškėjui apribota (turtas areštuotas);

32.8. investicijos į didmeninę ir mažmeninę prekybą.

33. Pirkimo ir (arba) importo pridėtinės vertės mokestis (toliau – PVM), kurį paramos gavėjas pagal Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymą (*Žin.*, 2002, Nr. [35-1271](#)) turi ar galėtų turėti galimybę įtraukti į PVM atskaitą (net jei tokio PVM paramos gavėjas į atskaitą neįtraukė) visais atvejais yra netinkamas finansuoti iš paramos lėšų.

X. PARAMOS PARAIŠKOS PILDYMO, TEIKIMO, REGISTRAVIMO IR VERTINIMO TVARKA

34. Spausdintinė (popieriuje teikiama) paramos paraiškos forma pateikiama šių Taisyklių priede ir skelbiama Ministerijos ir Agentūros interneto svetainėse adresu: www.paramakaimui.lt, www.zum.lt ir www.nma.lt. Paramos paraišką pildant elektroniniu būdu ŽŪMIS interneto portale, duomenų įvedimo į paramos paraiškos laukų išdėstymas ir pavadinimai gali skirtis nuo spausdintinės formos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-424](#), 2015-06-03, paskelbta TAR 2015-06-03, i. k. 2015-08823

35. Paramos paraiška ir (arba) dokumentai turi būti pildomi lietuvių kalba. Kita kalba užpildytos paramos paraiškos ir jų priedai nepriimami.

36. *Neteko galios nuo 2015-06-04*

Punkto naikinimas:

Nr. [3D-424](#), 2015-06-03, paskelbta TAR 2015-06-03, i. k. 2015-08823

37. Paramos paraiškas priima iš pareiškėjų ir registruoja Agentūra Administravimo taisyklėse nurodytais adresais. Paramos paraiška ir (arba) papildomi dokumentai yra teikiami Agentūrai šiais būdais:

37.1. spausdintine forma. Paramos paraiška yra teikiama užpildant šių Taisyklių 1 priede įtvirtintą formą. Paramos paraiška ir jos priedai turi būti pateikti spausdintine forma (surinkti kompiuteriu). Ranka užpildytos paraiškos nepriimamos. Paramos paraiška ir (arba) papildomi dokumentai turi būti pateikti pareiškėjo asmeniškai arba per įgaliotą asmenį. Kitais būdais (pvz., paštu, per kurjerį, faksu, elektroniniu paštu ir t. t.) arba kitais adresais pateiktos paraiškos nepriimamos;

37.2. elektronine forma, naudojantis ŽŪMIS portalo internetine prieiga. Elektroninės formos paramos paraiškos ir (arba) kiti dokumentai per įgaliotus asmenis nepriimami. Prie paramos paraiškos pridedami dokumentai turi būti elektroninės formos (spausdintinis dokumentas turi būti nuskenuotas ir pateiktas kartu su paramos paraiška).

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-424](#), 2015-06-03, paskelbta TAR 2015-06-03, i. k. 2015-08823

38. Turi būti pateikiamas vienas originalus paramos paraiškos egzempliorius ir reikalaujamų dokumentų originalai arba kopijos, patvirtintos pareiškėjo parašu arba notaro Lietuvos Respublikos notariato įstatymo (Žin., 1992, Nr. [28-810](#)) nustatyta tvarka.

39. Pareiškėjas privalo pasirašyti kiekvieną paramos paraiškos ir pridedamų dokumentų lapą.

40. Paramos paraiškos vertinimas negali trukti ilgiau kaip 3 mėnesius nuo jos užregistravimo Agentūroje dienos, kai atliekamas paramos paraiškų pirmumo vertinimas – ne ilgiau kaip 3 mėnesius nuo paramos paraiškų priėmimo laikotarpio pabaigos. Jei po paraiškų priėmimo termino pabaigos yra skiriama papildomų lėšų priemonei finansuoti, paraiškos, kurią finansuoti atsirado galimybė tik po papildomų lėšų skyrimo, vertinimas negali trukti ilgiau kaip 3 mėnesius nuo įsakymo dėl papildomų lėšų skyrimo įsigaliojimo dienos. Į 3 mėnesių paraiškų vertinimo terminą neįskaičiuojamas paklausimų pareiškėjui bei patikrų vietoje atlikimo terminas.

41. Užregistravus paramos paraišką, pirmiausia, atliekamas administracinės atitikties tikrinimas, kuris negali trukti ilgiau kaip 3 darbo dienas. Paramos paraiškų administracinės atitikties tikrinimas atliekamas Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

42. Jei pareiškėjas paramos paraiškoje nurodo, kad veikia kaip susijusi įmonė ir (ar) partnerinė įmonė, kartu su paraiška pateikia užpildytą Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaraciją, patvirtintą Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2008 m. kovo 26 d. įsakymu Nr. 4-119 (Žin., 2008, Nr. [36-1298](#); 2010, Nr. [51-2534](#)).

43. Paramos paraiškos tinkamumo skirti paramą vertinimo metu nustatoma, ar projektas tinkamas gauti paramą iš EŽŪFKP ir bendrojo finansavimo lėšų, numatytų Lietuvos Respublikos valstybės biudžete, ir galima paramos suma, suapvalinta iki sveikųjų skaičių.

XI. PARAMOS PARAIŠKŲ PIRMUMO VERTINIMAS

44. Paramos paraiškų pirmumo vertinimas atliekamas Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

45. Pirmumo kriterijai:

45.1. pareiškėjas yra pripažintas žemės ūkio kooperatyvas, pateikęs ataskaitinių ir (ar) praėjusių ataskaitinių metų duomenis, patvirtinančius, kad kooperatyvo ir (ar) kooperatyvo narių pagamintos produkcijos kiekis pagrindžia planuojamų investicijų apimtį;

45.2. pareiškėjas nėra gavęs ES investicinės paramos žemės ūkio produktų perdirbimui ir rinkodarai (pagal BPD ir Programą);

45.3. diegiamos inovacijos. Projekto inovatyvumas vertinamas, vadovaujantis Projektų inovatyvumo vertinimo metodika pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemones „Žemės ūkio valdų modernizavimas“, „Miškų ekonominės vertės didinimas“,

„Žemės ūkio produktų perdirbimas ir pridėtinės vertės didinimas“, „Kaimo turizmo veiklos skatinimas“, patvirtinta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2007 m. spalio 22 d. įsakymu Nr. 3D-462 (Žin., 2007, Nr. [110-4528](#); 2009, Nr. [69-2820](#));

45.4. pareiškėjas yra labai maža įmonė;

45.5. projektui įgyvendinti prašoma mažesnio paramos intensyvumo;

45.6. projektai, kurių turto grąža yra didesnė.

XII. PARAMOS PARAIŠKŲ TVIRTINIMAS IR PARAMOS SUTARČIŲ SUDARYMAS

46. Pagal priemonę galimi du paramos paraiškų tvirtinimo būdai:

46.1. kai paramos paraiškos, pateiktos pagal Taisyklių 8.1 punktą arba Taisyklių 8.3 punktą:

46.1.1. Agentūra, įvertinusi paramos paraiškas, pateiktas pagal Taisyklių 8.1 punktą, parengia nustatytos formos paramos paraiškų vertinimo rezultatų suvestinę ir nustatytos formos atskirų paramos paraiškų vertinimo ataskaitas, kurias teikia Ministerijai;

46.1.2. Agentūra, įvertinusi paramos paraiškas, pateiktas pagal Taisyklių 8.3 punktą:

46.1.2.1. per 5 darbo dienas nuo projekto tinkamumo gauti paramą vertinimo pabaigos parengia ir pareiškėjui išduoda tinkamumo gauti paskolą pažymą (galioja 6 mėnesius nuo jos išdavimo datos), su kuria jis kreipiasi į finansinį tarpininką dėl paskolos suteikimo, pristatydamas ir kitus finansinio tarpininko pareikalautus dokumentus;

46.1.2.2. gavusi iš fondo valdytojo finansinio tarpininko sprendimą dėl paskolos suteikimo, nustačiusi, kad finansinio tarpininko sprendimas suteikti paskolą keičia ankstesnį projekto vertinimą, pareiškėjui išsiunčia paklausimą dėl dokumentų patikslinimo ir suteikia ne ilgesnį kaip 10 darbo dienų terminą atsakymui pateikti. Agentūra, gavusi atsakymą, per 5 darbo dienas apskaičiuoja paramos intensyvumą ir sumą, atsižvelgdama į BSE, parengia nustatytos formos paramos paraiškų vertinimo rezultatų suvestinę ir nustatytos formos atskirų paramos paraiškų vertinimo ataskaitas, kurias teikia Ministerijai;

46.1.2.3. gavusi iš fondo valdytojo finansinio tarpininko sprendimą dėl paskolos suteikimo, nustačiusi, kad finansinio tarpininko sprendimas suteikti paskolą nekeičia ankstesnio projekto vertinimo, per 5 darbo dienas apskaičiuoja paramos intensyvumą ir sumą, atsižvelgdama į BSE, parengia nustatytos formos paramos paraiškų vertinimo rezultatų suvestinę ir nustatytos formos atskirų paramos paraiškų vertinimo ataskaitas, kurias teikia Ministerijai;

46.1.3. Ministerijos sudarytas Projektų atrankos komitetas (toliau – PAK) svarsto, kuriuos projektus finansuoti, ir priima rekomendacinio pobūdžio sprendimą dėl finansuotinių ir (arba) nefinansuotinių projektų. Apie tokį sprendimą Agentūra informuojama per 5 darbo dienas nuo PAK priimto sprendimo dienos. Vadovaudamasi PAK rekomendacijomis, galutinį sprendimą dėl paramos skyrimo ir (arba) neskystimo priima Ministerija ir informuoja Agentūrą per 5 darbo dienas nuo jo priėmimo dienos. Agentūra apie sprendimą dėl paramos neskystimo informuoja pareiškėjus registruotu laišku per 5 darbo dienas nuo sprendimo Agentūroje gavimo dienos, pridėdama sprendimo išrašą ir nurodydama sprendimo apskundimo tvarką. Jeigu paramos paraiška buvo teikiama elektronine forma naudojantis ŽŪMIS portalo internetine prieiga šių Taisyklių 37.2 papunktyje nustatyta tvarka, apie sprendimą atmesti paraišką pareiškėjas taip pat yra informuojamas elektroniniu paštu bei ŽŪMIS informacinėmis priemonėmis. Paskolos sutartį, kai paramos paraiška pateikta pagal Taisyklių 8.3 papunktį, pareiškėjas su finansiniu tarpininku pasirašo, kai yra priimtas galutinis sprendimas dėl paramos skyrimo;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-424](#), 2015-06-03, paskelbta TAR 2015-06-03, i. k. 2015-08823

46.2. paramos paraiškų, pateiktų pagal Taisyklių 8.2 punktą, administravimo tvarką nustato Agentūra, kiek to nenustato šios Taisyklės.

47. Jei finansinis tarpininkas pareiškėjo numatytam įgyvendinti projektui atsisako suteikti paskolą, pareiškėjas gali rašyti prašymą skirti jo įgyvendinamam projektui tik investicinę paramą, tačiau pareiškėjas turi pagrįsti kitą finansavimo šaltinį. Jei pareiškėjui jau yra skirta investicinė parama arba paraiška tebėra vertinimo etape, tačiau pareiškėjas negauna finansavimo projektui įgyvendinti skolintomis lėšomis, pareiškėjas gali kreiptis paramos įgyvendinti projektą Taisyklių 8.2 punkte nurodytu būdu (užpildomas Prašymas suteikti paskolą pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės „Žemės ūkio produktų perdirbimas ir pridėtinės vertės didinimas“ pirmąją veiklos sritį „Žemės ūkio produktų perdirbimas ir rinkodara“ (2 priedas)).

48. Agentūra gavusi Ministerijos sprendimą skirti paramą:

48.1. jeigu paramos sutarčiai parengti yra reikalingi papildomi duomenys ir (arba) dokumentai, per 3 darbo dienas išsiunčia pareiškėjui informacinį laišką, kuriame prašo per 10 darbo dienų nuo informacinio laiško gavimo dienos pateikti papildomus duomenis ir (arba) dokumentus. Laiškas laikomas įteiktu praėjus 7 darbo dienoms po jo išsiuntimo. Jeigu paramos paraiška buvo teikiama elektronine forma naudojantis ŽŪMIS portalo internetine prieiga šių Taisyklių 37.2 papunktyje nustatyta tvarka, informacinis laiškas pareiškėjui yra išsiunčiamas elektroniniu paštu bei ŽŪMIS informacinėmis priemonėmis. Pareiškėjui juos atsiuntus, Agentūra pagal pavyzdinės paramos sutarties formą per 10 darbo dienų nuo dokumentų gavimo dienos parengia, suderina su pareiškėju ir išsiunčia pareiškėjui suderintą paramos sutarties projektą arba kviečia pareiškėją atvykti į Agentūrą pasirašyti sutarties bei nurodo pasiūlymo pasirašyti paramos sutartį galiojimo terminą, kuris bendruoju atveju negali būti ilgesnis kaip 10 darbo dienų nuo pasiūlymo išsiuntimo dienos. Agentūrai ir pareiškėjui susitarus, šis terminas gali būti pratęstas;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-424](#), 2015-06-03, paskelbta TAR 2015-06-03, i. k. 2015-08823

48.2. jeigu paramos sutarčiai parengti papildomi duomenys ir (arba) dokumentai nereikalingi, per 10 darbo dienų Agentūra pagal pavyzdinės paramos sutarties formą parengia, suderina su pareiškėju ir išsiunčia pareiškėjui arba kviečia pareiškėją atvykti į Agentūrą pasirašyti suderintos paramos sutarties ir nurodo pasiūlymo pasirašyti paramos sutartį galiojimo terminą, kuris bendruoju atveju negali būti ilgesnis kaip 10 darbo dienų nuo pasiūlymo išsiuntimo dienos. Agentūrai ir pareiškėjui susitarus šis terminas gali būti pratęstas.

49. Pareiškėjui per Agentūros nustatytą terminą nepasirašius paramos sutarties, parama neskiriama. Agentūra apie tai per 10 darbo dienų informuoja ministeriją.

50. Pareiškėjas, prieš pasirašydamas paramos sutartį, privalo atsidaryti banke atskirą sąskaitą paramos lėšoms.

51. Pareiškėjas, pasirašęs paramos sutartį, tampa paramos gavėjas. Paramos sutartis su pareiškėju, kuriam parama skirta pagal Taisyklių 8.2 punktą, nesudaroma. Pareiškėjas, kuriam parama skirta pagal Taisyklių 8.2 punktą, tampa paramos gavėjas, kai pasirašoma paskolos sutartis, apie kurią nustatytais terminais Agentūrą informuoja fondo valdytojas.

52. Agentūra įveda informaciją apie sudarytas paramos sutartis ir paramos paskolomis gavėjus į informacinę sistemą (esant galimybei naudotis). Informacija apie pasirašytas paramos sutartis ir paskolos gavėjus skelbiama Agentūros interneto svetainėje, nurodant paramos gavėjų pavadinimus, projektų pavadinimus, paramos paraiškų registracijos numerius ir skirtas paramos ir (arba) paskolų sumas, taip pat nurodomas bendras pasirašytų paramos ir (arba) paskolų sutarčių skaičius.

XIII. MOKĖJIMO PRAŠYMO TEIKIMO, ADMINISTRAVIMO IR PARAMOS IŠMOKĖJIMO TVARKA

53. Paramos gavėjas po kiekvieno projekto įgyvendinimo etapo, kaip numatyta paramos sutartyje paramai gauti, pateikia nustatytos formos mokėjimo prašymą. Jei numatytos statybos, jos turi būti vykdomos vienu etapu be tarpinių mokėjimų, tačiau jei technologiškai

statybas galima išskirti į kelis etapus, gali būti pateikiami keli mokėjimo prašymai. Jei numatyta kelių atskirų pastatų statyba, ji gali būti vykdoma etapais ir mokėjimo prašymas pateikiamas užbaigus vieną statybų etapą.

54. Spausdintinė mokėjimo prašymo forma ir informacija apie pridedamus dokumentus pateikiama Agentūros interneto svetainėje www.nma.lt ir Ministerijos interneto svetainėje www.zum.lt. Mokėjimo prašymą pildant elektroniniu būdu internetiniame ŽŪMIS portale, duomenų įvedimo į mokėjimo prašymą laukų išdėstymas ir pavadinimai gali skirtis nuo spausdintinės versijos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-424](#), 2015-06-03, paskelbta TAR 2015-06-03, i. k. 2015-08823

55. Paramos gavėjas mokėjimo prašymą ir susijusius dokumentus turi užpildyti lietuvių kalba. Kita kalba užpildyti mokėjimo prašymai ir dokumentai nepriimami.

56. Turi būti pateikiamas vienas originalus mokėjimo prašymo egzempliorius ir ataskaitinio laikotarpio išlaidų pagrindimo bei išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentų bei kitų reikiamų dokumentų originalai arba kopijos, patvirtintos pareiškėjo parašu arba notaro Lietuvos Respublikos notariato įstatymo nustatyta tvarka. Kiekvienas mokėjimo prašymo ir jo priedų lapas turi būti patvirtintas pareiškėjo parašu, jei Programos priemonės įgyvendinimo taisyklėse nenumatyta kitaip. Tokiu būdu pareiškėjas prisiima atsakomybę už mokėjimo prašymo ir jo priedų duomenų teisingumą. Visos projekto išlaidos turi būti patvirtintos apskaitos dokumentais, turinčiais visus Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo (Žin., 2001, Nr. [99-3515](#)) 13 straipsnyje nustatytus apskaitos dokumentų rekvizitus.

57. Mokėjimo prašymus kartu su reikalaujamais priedais iš paramos gavėjų priima ir registruoja Agentūra Administravimo taisyklėse nurodytais adresais.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-787](#), 2013-11-21, Žin., 2013, Nr. 120-6086 (2013-11-23), i. k. 1132330ISAK003D-787

58. Mokėjimo prašymai turi būti pateikti laiku (paramos sutartyje numatytais terminais) Agentūrai šiais būdais:

58.1. spausdintine forma. Mokėjimo prašymas ir (arba) papildomi dokumentai turi būti pateikti paramos gavėjo asmeniškai ar per įgaliotą asmenį. Kitais būdais (pvz., paštu, faksu arba elektroniniu paštu) arba kitais adresais pateikti mokėjimo prašymai nebus priimami;

58.2. elektronine forma, naudojantis ŽŪMIS portalo internetine prieiga. Elektronine forma mokėjimo prašymai ir (arba) kiti dokumentai per įgaliotus asmenis nepriimami. Prie mokėjimo prašymo pridedami dokumentai turi būti elektroninės formos (spausdintinis dokumentas turi būti nuskenuotas ir pateiktas kartu su mokėjimo prašymu).

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-424](#), 2015-06-03, paskelbta TAR 2015-06-03, i. k. 2015-08823

59. Pavėluotai pateikus mokėjimo prašymą, taikomos sankcijos, numatytos šių Taisyklių XV skyriuje. Pavėluotai teikiami mokėjimo prašymai priimami 60 darbo dienų nuo paramos sutartyje nustatytos datos. Vėliau pateikti mokėjimo prašymai nepriimami.

60. Jeigu paramos gavėjas dėl pateisinamų priežasčių nori pratęsti mokėjimo prašymo pateikimo terminą, jis iki atitinkamo termino pabaigos turi Agentūrai pateikti argumentuotą prašymą dėl termino pratęsimo arba dėl paramos objektų paskirstymo tarp paramos dalių. Agentūrai priėmus sprendimą atidėti mokėjimo prašymo pateikimo terminą, keičiama paramos sutartis.

61. Mokėjimo prašymą pateikus pavėluotai dėl nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybių, paramos gavėjas turi Agentūrai raštu paaiškinti vėlavimo priežastis ir pateikti vėlavimo priežasties pagrindimo dokumentus.

62. Paramos gavėjų atsiskaitymai su tiekėjais turi vykti tik per finansines institucijas.

63. Mokėjimo prašymai vertinami ir paramos lėšos užsakomos Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

64. Šiai priemonei taikomas išlaidų kompensavimo mokėjimo būdas.

65. Taikant išlaidų kompensavimo mokėjimo būdą, paramos gavėjas pradeda įgyvendinti projektą savo lėšomis ir paramos sutartyje nustatytu periodiškumu Agentūrai teikia mokėjimo prašymus, kuriuose deklaruoja patirtas ir apmokėtas išlaidas, pridėdamas išlaidų pagrindimo ir apmokėjimo įrodymo dokumentus ir (arba) jų kopijas, patvirtintas paramos gavėjo ar jo įgalioto asmens parašu ir antspaudu (jei toks turimas).

66. Paramos gavėjas gali pateikti iki keturių mokėjimo prašymų.

67. Baigęs įgyvendinti projektą, paramos gavėjas pateikia Agentūrai galutinį mokėjimo prašymą, kuriame deklaruoja visas per laikotarpį nuo paskutinio mokėjimo prašymo patirtas ir apmokėtas tinkamas finansuoti išlaidas bei galutinę projekto įgyvendinimo ataskaitą.

68. Paramos lėšos išmokamos Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

XIV. PROJEKTŲ ĮGYVENDINIMO PRIEŽIŪRA IR TIKRINIMAS

69. Paramos gavėjas Agentūrai projekto įgyvendinimo ataskaitas ir veiklos pagrindimo dokumentus teikia Administravimo taisyklėse nustatyta tvarka.

70. Patikrų vietoje atlikimo tvarka numatyta Administravimo taisyklėse.

XV. SANKCIJOS

71. Paramos gavėjui nesilaikant ar pažeidžiant paramos sutarties sąlygas, numatomos trys privalomų sankcijų rūšys – paramos sumažinimas, paramos neskylimas ir (arba) paramos susigrąžinimas.

72. Jeigu Agentūra paramos paraiškos, pateiktos pagal Taisyklių 8.2 punktą, administravimo proceso metu nustato, kad iš paramos paskolomis gavėjo atliktos investicijos neatitinka Taisyklių reikalavimų, paramos paskola gavėjas turi grąžinti skirtumą, susidariusį tarp pradinės BSE suminės vertės, nustatytos paramos paraiškos vertinimo metu, ir faktinės BSE suminės vertės, apskaičiuotos nuo tinkamai įsigytų investicijų vertės.

73. Paramos sumažinimas taikomas:

73.1. jeigu Agentūra patikrų vietoje metu nustato reikalavimų neatitinkančių išlaidų;

73.2. pavėluotai pateikus mokėjimo prašymą, paramos suma mažinama 0,5 proc. už kiekvieną pavėluotą darbo dieną;

73.3. jeigu Agentūra, išnagrinėjusi paramos gavėjo mokėjimo prašymą, nustato, kad jame prašoma paramos suma daugiau kaip 3 proc. viršija paramos gavėjui mokėtiną sumą, nustatytą išnagrinėjus mokėjimo prašymo pagrįstumą, mokėtina paramos suma turi būti sumažinama tų abiejų sumų skirtumu, išskyrus atvejus, jeigu paramos gavėjas įrodo, kad ne dėl jo kaltės buvo įtraukta reikalavimų neatitinkanti suma;

73.4. pažeidė kitas paramos sutarties sąlygas.

74. Paramos neskylimas taikomas, kai paramos gavėjas:

74.1. nepateikia mokėjimo prašymų sutartyje nustatyta tvarka;

74.2. teikdamas projekto paraišką ir (arba) vykdydamas paramos sutartį, pateikia neteisingą informaciją arba nuslepia informaciją, turinčią reikšmės priimant sprendimą suteikti paramą arba tinkamai kontroliuoti paramos sutarties vykdymą;

74.3. nevykdo sutarties sąlygų, susijusių su turto draudimu, pranešimu apie draudiminius įvykius bei gautinas draudimo išmokas;

74.4. nesudaro sąlygų ar neleidžia asmenims, turintiems teisę tai daryti, apžiūrėti vietoje ir (arba) patikrinti, kaip įgyvendinamas projektas ir (arba) kaip vykdoma veikla po paramos suteikimo;

74.5. nevykdo sutarties sąlygų, nustatančių paramos gavėjui pareigą tvarkyti apskaitą taip, kad apskaitos informacija būtų tinkama, objektyvi ir palyginama, pateikiama laiku,

išsami ir naudinga vidaus ir išorės vartotojams;

74.6. pažeidžia norminiuose teisės aktuose ir sutartyje nustatytą dokumentų saugojimo tvarką;

74.7. pažeidinėja aplinkos apsaugos, priešgaisrines, higienos, veterinarijos ir kitas taisykles, reglamentuojančias projekto vykdytojo veiklą;

74.8. nepradeda vykdyti projekto per sutartyje nustatytą terminą;

74.9. yra bankrutuojantis arba likviduojamas projekto įgyvendinimo metu;

74.10. suteikia kitam asmeniui įgaliojimą veiklai vykdyti be Agentūros rašytinio sutikimo;

74.11. pažeidžia kitas paramos sutarties sąlygas.

75. Paramos susigrąžinimas taikomas, kai paramos gavėjas:

75.1. vykdydamas projektą, pažeidė ES ar Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimus, susijusius su projekto įgyvendinimu;

75.2. nustojo vykdyti projektą, negali pasiekti sutartyje nustatytų projekto uždavinių, tikslų;

75.3. negrąžina Agentūrai klaidingai apskaičiuotos ir pervestos į atsiskaitomąją sąskaitą paramos sumos;

75.4. neužtikrina, kad išlaidos, kurioms finansuoti buvo prašoma paramos, nebūtų finansuojamos iš kitų nacionalinių programų ir ES fondų;

75.5. nevykdo gautos paramos viešinimo;

75.6. nevykdo reguliarios projekto įgyvendinimo stebėsenos, kad užtikrintų projekto įgyvendinimą, kaip numatyta paramos paraiškoje;

75.7. prieštarauja informacijos apie pateiktą paramos paraišką, nurodant pareiškėją, projekto pavadinimą, paramos paraiškos kodą ir prašomą ir (arba) gautą paramos sumą, skelbimui Agentūros interneto svetainėje;

75.8. per penkerių metų laikotarpį nuo paramos sutarties pasirašymo be rašytinio Agentūros sutikimo pakeičia pagal sutartį remiamos veiklos pobūdį;

75.9. nesuderinęs su Agentūra, perleidžia tretiesiems asmenims savo įsipareigojimus arba teises pagal paramos sutartį;

75.10. per penkerių metų laikotarpį nuo paramos sutarties pasirašymo be rašytinio Agentūros sutikimo pardavė ar kitaip perleido iš paramos lėšų įsigytą turtą.

XVI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

76. Projektų dokumentų saugojimo, apskundimo tvarką ir kitą šiose Taisyklėse nepateiktą informaciją reglamentuoja Administravimo taisyklės ir kiti teisės aktai.

77. Šios Taisyklės gali būti keičiamos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu.

78. Pasikeitus šiose Taisyklėse nurodytiems teisės aktams, tiesiogiai taikomos naujos tų teisės aktų nuostatos.

Priedų pakeitimai:

1 priedo pakeitimas pagal 3D-668 (2014-09-25)

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-610](#), 2013-09-04, Žin., 2013, Nr. 94-4706 (2013-09-05), i. k. 1132330ISAK003D-610

Nr. [3D-787](#), 2013-11-21, Žin., 2013, Nr. 120-6086 (2013-11-23), i. k. 1132330ISAK003D-787

Nr. [3D-77](#), 2014-02-04, paskelbta TAR 2014-02-04, i. k. 2014-00979

Nr. [3D-668](#), 2014-09-25, paskelbta TAR 2014-09-26, i. k. 2014-13036

2 priedo pakeitimas pagal 3D-668 (2014-09-25)

Papildyta priedu:

Nr. [3D-610](#), 2013-09-04, Žin., 2013, Nr. 94-4706 (2013-09-05), i. k. 1132330ISAK003D-610

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-668](#), 2014-09-25, paskelbta TAR 2014-09-26, i. k. 2014-13036

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-610](#), 2013-09-04, Žin., 2013, Nr. 94-4706 (2013-09-05), i. k. 1132330ISAK003D-610

Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2013 m. gegužės 8 d. įsakymo Nr. 3D-332 "Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės "Žemės ūkio produktų perdirbimas ir pridėtinės vertės didinimas" pirmosios veiklos srities "Žemės ūkio produktų perdirbimas ir rinkodara" įgyvendinimo taisyklių, taikomų 2013 metais, patvirtinimo" pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-703](#), 2013-10-14, Žin., 2013, Nr. 110-5454 (2013-10-19), i. k. 1132330ISAK003D-703

Dėl žemės ūkio ministro 2013 m. gegužės 8 d. įsakymo Nr. 3D-332 "Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės "Žemės ūkio produktų perdirbimas ir pridėtinės vertės didinimas" pirmosios veiklos srities "Žemės ūkio produktų perdirbimas ir rinkodara" įgyvendinimo taisyklių, taikomų 2013 metais, patvirtinimo" pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-787](#), 2013-11-21, Žin., 2013, Nr. 120-6086 (2013-11-23), i. k. 1132330ISAK003D-787

Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2013 m. gegužės 8 d. įsakymo Nr. 3D-332 "Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės "Žemės ūkio produktų perdirbimas ir pridėtinės vertės didinimas" pirmosios veiklos srities "Žemės ūkio produktų perdirbimas ir rinkodara" įgyvendinimo taisyklių, taikomų 2013 metais, patvirtinimo" pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-77](#), 2014-02-04, paskelbta TAR 2014-02-04, i. k. 2014-00979

Dėl žemės ūkio ministro 2013 m. gegužės 8 d. įsakymo Nr. 3D-332 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės „Žemės ūkio produktų perdirbimas ir pridėtinės vertės didinimas“ pirmosios veiklos srities „Žemės ūkio produktų perdirbimas ir rinkodara“ įgyvendinimo taisyklių, taikomų 2013 metais, patvirtinimo“ pakeitimo

5.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-668](#), 2014-09-25, paskelbta TAR 2014-09-26, i. k. 2014-13036

Dėl žemės ūkio ministro 2013 m. gegužės 8 d. įsakymo Nr. 3D-332 "Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės „Žemės ūkio produktų perdirbimas ir pridėtinės vertės didinimas“ pirmosios veiklos srities „Žemės ūkio produktų perdirbimas ir rinkodara“ įgyvendinimo taisyklių, taikomų 2013 metais, patvirtinimo“ pakeitimo

6.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-424](#), 2015-06-03, paskelbta TAR 2015-06-03, i. k. 2015-08823

Dėl žemės ūkio ministro 2013 m. gegužės 8 d. įsakymo Nr. 3D-332 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės „Žemės ūkio produktų perdirbimas ir pridėtinės vertės didinimas“ pirmosios veiklos srities „Žemės ūkio produktų perdirbimas ir rinkodara“ įgyvendinimo taisyklių, taikomų 2013 metais, patvirtinimo“ pakeitimo